

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

A fost lansat Ghidul pentru practicieni „Conflictul de interese în achizițiile publice”

Pe 15 martie 2016, la Academia de Administrare Publică a fost lansat Ghidul pentru practicienii din Republica Moldova „Conflictul de interese în achizițiile publice”, care a fost elaborat în cadrul Proiectului „Modernizarea serviciilor publice în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în numele Ministerului Federal al Germaniei pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Guvernului Suediei și al Uniunii Europene.

La eveniment au participat reprezentanți ai misiunilor diplomatice în Republica Moldova, Agenției Naționale de Integritate din România, Agenției pentru Cooperare Internațională Germaniei (GIZ), Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Academiei de Administrare Publică, autorităților publice centrale și locale din Republica Moldova.

Moderatorul ședinței de lansare a ghidului, **rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar**, a mulțumit în deschidere partenerilor externi, grupelor de experți pentru sprijinul în elaborarea și editarea ghidului, care

este un manual foarte necesar și util pentru aleșii locali, consilieri, pentru grupele de achiziții publice.

Domnia sa a menționat colaborarea foarte rodnică de mai mulți ani cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei prin implementarea în comun a mai multor

Scopul este diminuarea impactului negativ din sistemul achizițiilor publice, adoptarea deciziilor legitime, ceea ce înseamnă creșterea eficienței fondurilor publice, a subliniat rectorul Academiei. (*Discursul integral al dl rector Oleg Balan îl puteți lectura în pag. 3*).

ES dna Ulrike KNOTZ, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Federale a Germaniei în Republica Moldova, și-a exprimat satisfacția de a participa la lansarea acestui ghid, care

să fie o sursă valoroasă pentru practicieni și aleșii locali de a derula în cunoștință de cauză achizițiile publice legitime, ca în luarea deciziilor să domine interesele statului, ale comunităților și nu cele personale. În această ordine de idei, se va îmbunătăți cu mult situația după adoptarea noului proiect al Legii achizițiilor publice, armonizată la standardele Uniunii Europene, urmând a fi reorganizată și Comisia Națională de Integritate.

Dna Annelie GABRIELSON, secretar I al Ambasadei Suediei în Republica Moldova, a menționat că prin elaborarea în comun cu GIZ a acestui ghid, Guvernul Suediei continuă sprijinul multilateral în reformarea și consolidarea administrației publice locale în Republica Moldova. Ghidul este foarte important și datorită faptului că, după alegerile locale din anul trecut, 60 la sută din

(Continuare în pag. 2)

SUMAR

Lansarea Ghidului în achiziții publice.....	1-3
Viața Academiei.....	4
Politica de gender.....	5
Stagieri în România.....	6,7
Noutăți editoriale.....	8
Întrebați, răspundem.....	9
În lumea științei și a tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Relicve milenare.....	12

A fost lansat Ghidul pentru practicieni „Conflictul de interese în achizițiile publice”

(Sfârșit. Încep. în pag. 1)

primari sunt nou aleși și ei au nevoie de multe cunoștințe în domeniu pentru a ști cum să procedeze corect la organizarea licitațiilor de achiziții publice.

achizițiile publice, gestionarea riscurilor și managementul corupției în acest domeniu.

Domnia sa a menționat sprijinul permanent al Uniunii Europene nu numai în serviciul public al Republicii

cală și financiară, ceea ce înseamnă utilizarea eficientă a fondurilor publice în cadrul achizițiilor publice, fiind evitate pe toate căile conflictele de interese și corupția.

DI Silviu-Ioan POPA, secretar general al Agenției Naționale de Integritate a României, s-a referit la relațiile de colaborare cu Comisia Națională de Integritate a Republicii Moldova, menționând, la rândul său, importanța lansării acestui ghid, care este scris într-un limbaj pe înțelesul tuturor cu multe exemple din România și țările Uniunii Europene.

Este un document accesibil tuturor, foarte util pentru a fi luate decizii corecte și transparente în organizarea achizițiilor publice.

DI Adrian DUPU, consultant internațional (GIZ) a procedat la o succintă prezentare a ghidului „Conflictul de interese în achizițiile publice”.

Esența conflictului de interese este redată în ghid astfel. „Un conflict de interese poate fi atunci când există interesul de a avea câștig material privat direct din achiziția publică, atunci când anumiți parteneri sau membri ai familiei au de beneficiat de pe urma deciziilor luate în

legătură cu achiziția publică, când alte interese personale sau profesionale intervin în luarea deciziilor corecte și imparțiale, ori când interesele personale și de loialitate sunt în conflict și concurează cu interesele instituției pe care o reprezintă persoana în cauză”.

Lansarea ghidului s-a încheiat cu un panel de discuții „Fenomenul conflictului de interese în achizițiile publice: practica națională și cea europeană”, moderat de **DI Sorin IONIȚĂ, președinte al ONG „Expert Forum” din România**, fiind abordate mai multe aspecte ale conflictului de interese în achizițiile publice și modalitățile de combatere a acestui flagel social.

Parteneri ai proiectului sunt Academia de Administrare Publică pe lângă Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova și Agențiile pentru Dezvoltare Regională.

Ghidul este adresat, în primul rând, practicienilor din administrația publică, cu precădere aleșilor din autoritățile locale, angajaților instituțiilor publice și operatorilor de servicii aflate în subordinea acestora.

Ion AXENTI

În baza acestui ghid pot fi elaborate unele module de studii pentru aleșii locali și toți funcționarii publici, pentru a preveni conflictele de interese în achizițiile publice, a subliniat diplomatul suedez.

Dnul Aneil SINGH, șef Secție Cooperare, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, a salutat lansarea acestui ghid, ca fiind un suport informațional și logistic foarte important pentru autoritățile publice de a fi bine pregătite pentru evitarea conflictelor de interese în

Moldova, dar și, în ansamblu, pe țară, referindu-se la necesitatea modernizării legislației în domeniu pentru evitarea conflictelor de interese și a corupției în achizițiile publice.

DI Artur RĂDUCANU, secretarul II, Ambasada României în Republica Moldova, a menționat importanța gestionării corecte și transparente a achizițiilor publice la nivel local, invocând sprijinul României în reformarea administrației publice locale, precum descentralizarea fis-

A V I Z

ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

invită reprezentanții mediului academic, ai administrației publice, experții în domeniu să participe la Conferința internațională științifico-practică

„TEORIA ȘI PRACTICA ADMINISTRĂRII PUBLICE”

care își va desfășura lucrările pe **data de 20 mai 2016**.

Locul desfășurării - **Academia de Administrare Publică, mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100**

Pentru informații suplimentare accesați site-ul AAP: **www.aap.gov.md**

Lansarea ghidului

„Conflictul de interese în achiziții publice”

Cuvântul de salut al domnului Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, rector al Academiei de Administrare Publică

**Excelența, Doamnă
Ambasador Ulrike KNOTZ,**

Onorată asistență,

Vă mulțumesc că ați acceptat invitația Academiei de Administrare Publică și ați manifestat interes față de evenimentul care se desfășoară azi cu sprijinul multilateral al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei.

În ultimii ani, foarte multe activități îndreptate spre reformarea, consolidarea și fortificarea eficienței în administrația publică sunt sprijinite de partenerii externi ai Republicii Moldova (Guvernul Germaniei, Guvernul României, Guvernul Suediei, instituții internaționale și organizații de experți).

Sprijinul acordat ia forma atât a unor surse financiare, cât și a unui suport informațional, consultativ care imprimă valoare adăugată proceselor de reformare în sectorul public.

Astfel, în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei, au fost elaborate și editate o serie de ghiduri în domeniul dezvoltării regionale, planificării strategice și managementului proiectelor, leadership-ului, precum și în alte domenii cruciale pentru dezvoltarea Republicii Moldova prin consolidarea eficienței administrației publice.

Astăzi, asistăm la lansarea unui nou ghid destinat practicienilor din Republica Moldova, care vizează un segment destul de sensibil în managementul autorității publice, cum sunt achizițiile publice și conflictele de interese care apar în acest proces. Achizițiile publice joacă un rol important în economia oricărui stat, pentru că presupun sprijinirea tranziției către o economie eficientă în utilizarea resurselor.

În cazul Republicii Moldova, unde, actualmente, se simte tot mai stringent deficitul diferitor resurse materiale, procesul de achiziții publice trebuie să fie centrat pe ideea de utilizare eficientă și responsabilă a fondurilor publice, autoritățile publice asigurând desfășurarea unui proces al achizițiilor publice *transparent, nediscriminatoriu și accesibil tuturor celor interesați*.

Realizarea achizițiilor publice se caracterizează prin multitudinea de procese și proceduri care sunt

derulate, precum și, în mod implicit, prin riscurile care sunt atașate acestor proceduri: cu regret, achizițiile publice sunt activitățile cele mai vulnerabile corupției.

Astfel, identificarea și tratarea conflictului de interese în procesul de achiziții publice este parte indispensabilă a unui sistem complex, care respectă principiile generale, acceptate în Uniunea Europeană în acest domeniu, și anume: *principiul nediscriminării, tratamentul egal, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor publice și, ceea ce este foarte important, principiul asumării răspunderii*.

Deoarece în procesul de achiziții publice conflictul de interese, care nu este gestionat corespunzător, ar putea submina în mod grav integritatea, Ghidul lansat astăzi are rolul de a veni în ajutorul autorităților implicate în procesul de achiziții publice pentru a putea identifica și gestiona situațiile de conflict de interese.

Totodată, se dorește oferirea unei priviri, de ansamblu, asupra întregului mecanism de identificare, soluționare și sancționare a conflictului de interese. Pentru o înțelegere mai clară, acest ghid pune accentul pe exemple și cazuri practice provenite atât din Republica Moldova, cât și

din țările-membre ale Uniunii Europene, în mod special din România.

Trebuie subliniat faptul că acest Ghid își propune o descriere a procedurilor și nu o analiză a legii de funcționare a instituțiilor publice, în așa fel încât, în situația unei revizuirii a legislației, Ghidul să nu-și piardă utilitatea.

Ghidul este destinat, în primul rând, practicienilor din administrația publică, cu precădere aleșilor din autoritățile locale, angajaților instituțiilor publice și operatorilor de servicii aflate în subordinea acestora.

Aceștia au acces la lege, prevederi și proceduri, dar s-a considerat că este util să beneficieze și de cazistica cea mai des întâlnită atunci, când se constată abateri, această fiind o informație la care nu au acces în format sistematic.

Exemplificarea atât a bunelor practici, cât și a greșelilor comise deja anterior ar produce o învățare empirică care ar sprijini deciziile luate în procesul de achiziții publice. Astfel, se va realiza scopul principal al gestionării conflictelor de interese, și anume - *asigurarea faptului că deciziile sunt luate din motive legitime și fără părtinire*.

Această ameliorare a calității procesului decizional în achiziții publice va putea avea drept impact creșterea eficienței și responsabilității în utilizarea atât a fondurilor publice, în particular, cât și a resurselor, în general.

Vizita Ambasadorului Suediei în Republica Moldova la Academie

Pe 10 martie 2016, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de lucru ES dna Signe BURG-

basada Suediei, stabilite din 1998, pe parcurs fiind lansate mai multe proiecte în domeniul perfecționării

două niveluri, ultimul proiect fiind implementat, actualmente, în cooperare cu Agenția germană GlZ. Părțile au discutat și alte aspecte ale colaborării în domeniul reformei administrației publice locale.

Vizita a continuat cu prezentarea prelegerii publice „Autogovernarea locală în Suedia: transparență și responsabilitate”, susținută de către dna Ambasador în fața cadrelor didactice și masteranzilor.

Doamna Ambasador a salutat publicul, menționând că îi face o deosebită plăcere să fie aici și să facă o prezentare a autogovernării locale din Suedia, care apreciază Republica Moldova ca un partener de nădejde în realizarea proiectelor privind reformele administrației publice locale. Domnia sa a făcut o amplă prezentare a administrației publice din Suedia, care se constituie din trei niveluri: central, regional și local.

tele oficiale ale autorităților locale.

Cât privește responsabilizarea, ea este asigurată în baza unui audit intern, efectuat de auditori, aleși ca și funcționarii publici pe un termen de 4 ani, ei fiind, totalmente, independenți. În această ordine de idei, Domnia sa a specificat 8 motive pentru testarea responsabilității organelor publice locale.

Referindu-se la relațiile de colaborare dintre Suedia și Republica Moldova, Doamna Ambasador a făcut o trecere în revistă a proiectelor implementate în Republica Moldova de la mijlocul anilor '90 ai secolului trecut și până în prezent în domeniul reformei administrației publice locale, susținute financiar de Guvernul Suediei.

Prelegerea publică s-a încheiat cu întrebări și răspunsuri, în cadrul cărora au fost abordate diverse aspecte ale reformei administrației publice locale. Doamna Ambasador și-a exprimat speranța că cele prezentate vor fi de un real folos pentru realizarea obiectivelor

STALLER, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Regatului Suediei în Republica Moldova, care a avut o întrevedere cu rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. La întrevedere au participat prim-prorectorul, dl Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, prorectorul, dl Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, dna Maria STRECHII, doctor, conferențiar universitar, director al Departamentului studii superioare de master, dna Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională, și dl Orest TĂRIȚĂ, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe politice și relații internaționale.

Dl Oleg Balan a salutat-o pe doamna Ambasador și a făcut o succintă prezentare a Academiei, referindu-se, în mod special, la procesul de studii de masterat și de dezvoltare profesională a funcționarilor publici, menționând rolul Academiei în modernizarea serviciului public pentru o guvernare la standardele europene la nivel central și local. Domnia sa a menționat bunele relații de colaborare cu Am-

și consolidării capacităților administrației publice locale. De asemenea, cu susținerea partenerilor suedezi, au fost desfășurate mai multe cursuri de dezvoltare profesională a funcționarilor publici. De un real folos pentru Academie a fost și vizita în Suedia a unui grup de profesori, care au studiat bunele practici ale autogovernării din țara scandinavă, ele constituind un model de perfecționare a studiilor la Academie.

Dna Ambasador, Signe Burgstaller, a mulțumit conducerii Academiei pentru invitația de a vizita această prestigioasă instituție de învățământ superior, care deține un rol deosebit în pregătirea viitorilor funcționari publici profesioniști.

Domnia sa a remarcat, de asemenea, relațiile de parteneriat cu Academia de Administrare Publică în realizarea proiectelor finanțate de Guvernul Suediei în domeniul descentralizării, dezvoltării regionale, a altor aspecte ale reformei administrației publice locale de primele

Prezentând autogovernarea locală, doamna Ambasador a menționat două principii de bază: transparența și responsabilizarea, care constituie piatra de temelie a democrației suedeze. Este vorba, că fiecare cetățean are dreptul legitim de a avea acces liber la toate documen-

de modernizare a serviciilor publice locale în interesul cetățenilor și comunităților.

Dl rector Oleg Balan i-a oferit înaltului oaspete o plachetă cu imaginea Academiei și publicațiile periodice ale acesteia.

Femeile din Fălești sunt tot mai active în viața social-politică

Politica de gender este una de actualitate în Republica Moldova, în acest domeniu urmând a fi încă multe de realizat pentru a ne alinia la standardele europene. În acest context, se observă o tendință de implicare tot mai activă a femeilor în viața politică a țării. De exemplu, după alegerile locale din anul trecut, cinci președinți și 11 vicepreședinți de raioane sunt femei, numărul lor în aceste funcții fiind în creștere.

*Vă propunem la această temă un interviu, realizat cu dna **Iraidă BÎNZARI**, președinte al raionului Fălești.*

CORRESPONDENTUL:

Doamnă Iraidă Bînzari, sunteți la primul mandat de președinte al raionului Fălești. Ce înseamnă pentru o femeie a fi în fruntea raionului? Care ar fi calitățile deosebite pentru această funcție?

Iraidă BÎNZARI: Este primul meu mandat de președinte al raionului Fălești, precedat de alte două mandate de vicepreședinte al raionului (2007-2015) - perioada de timp, în care am reușit să înțeleg că a face parte din conducerea de vârf a raionului este o mare onoare, dar și mai mare este responsabilitatea de a dirija implementarea noilor politici în domeniul administrației publice locale astfel, încât fiecare cetățean să-și găsească soluțiile la propriile probleme.

Un președinte de raion, femeie sau bărbat, are obligația să fie, întâi de toate, perfecționist, profesionist și capabil de a mobiliza eforturile tuturor actorilor Consiliului raional, ai autorităților publice locale în favoarea schimbării calității vieții.

Alte calități de care trebuie să dispună un președinte de raion:

- dexteritatea de a asigura prioritizarea strategică, consecvența și coerența viziunii în dezvoltarea raionului;

- conștientizarea faptului că succesul și recunoașterea muncii administrative vin doar atunci, când îți dorești,

crezi în ceea ce faci și muncești foarte mult;

- curajul, implicarea personală și un mare respect față de lege, responsabilitatea maximă, fermitatea și credibilitatea morală sunt calități necesare unui conducător de raion, atât pentru legitimitatea externă pentru imaginea funcției, cât și a raionului.

COR.: În acest context, cum apreciați activitatea femeilor din raion în serviciul public și cel privat, care trebuie să fie, în opinia D-voastră, politica statului privind implicarea femeilor în politică, în administrația publică centrală și locală?

I. B.: Statutul juridic al femeilor, fără îndoială, s-a îmbunătățit, dar egalitatea este departe de a fi o realitate. Chiar dacă femeile au aceleași drepturi ca și bărbații, ele nu au întotdeauna acces egal la oportunitățile oferite în viața politică și, deseori, nu reușesc să-și exercite drepturile pe deplin. Cele mai problematice domenii sunt: abilitarea femeilor în plan politic, economic și social, precum și violența față de femei. Deși Guvernul, societatea civilă și organismele internaționale au realizat și au susținut multiple inițiative și proiecte cu scopul redresării situației din aceste domenii, se mai constată încă o stare alarmantă.

Astfel, femeile continuă să fie subprezentate la nive-

lul forurilor politice înalte, în funcții de conducere din administrația publică centrală și locală, deși au studii superioare și înalte calificări profesionale.

Dacă e să mă refer la raionul nostru, apoi voi spune că serviciul public și cel privat sunt reprezentate în majoritate de femei, care prin munca lor responsabilă și profesionistă asigură calitatea serviciilor publice la nivel local. Și dacă, drept unitate de măsură a civilizației o constituie influența femeilor în societate, Republica Moldova e la începutul acestei mișcări de realizare a politicii de gender.

Consider participarea femeilor în procesul decizional în raionul nostru una activă, deoarece din cei 33 de primari, 10 sunt femei, iar 6 femei sunt consilieri raionali. Majoritatea managerilor subdiviziunilor structurale ale Consiliului raional, 7 din 11, sunt femei și se descurcă bine cu sarcinile de funcție. Din cele 8 întreprinderi ale industriei ușoare și 15 întreprinderi ale industriei prelucrătoare 3 și, respectiv, 6 sunt conduse de femei. În sectorul agrar printre femeile de succes pot fi nominalizate: Zinaida Procopciuc (CAPC „Itero Agro”), Aliona Cătănoi (SRL „TarascopAgro”), Svetlana Pădure (SRL „Nurecana”), Nina Rarancean (SRL „Rairec Plus”).

Creșterea numărului de femei în structurile de gu-

vernare centrală și locală este considerată una dintre modalitățile de bază de restabilire a echilibrului de gen în societate. La nivelul autorităților publice locale din raion, constatăm că femeile și-au extins reprezentarea în structurile de conducere, atât la nivel local, cât și raional, care sunt implicate mai mult în soluționarea problemelor de ordin social.

Tot respectul pentru femeile noastre, care sunt un exemplu de devotament și de implicare activă în promovarea politicilor sociale, dar și economice ale raionului. Și conducerea raionului a organizat o festivitate de omagiere a femeilor cu genericul „Mereu senin să fie, femeie, chipul tău”, în cadrul căreia au evaluat frumoase talente din raion în strînsă colaborare cu Centrul Filantropic „Steaua de Cristal”, „De la inimă la inimă”, cu participarea renumiților interpreți: Gheorghe Țopa, Diamanta Paterău, Gabriel Nebunu, invitatul special Paul Cristian Surugiu – Fuego.

Voi mai adăuga, în această ordine de idei, că strategia de dezvoltare a raionului Fălești pentru următorii ani prevede o diversificare mai mare a politicii de gender vizând locul femeii în viața social-politică și economică a raionului.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

Masteranzi ai Academiei la stagiul în România

În perioada 01 – 12 februarie 2016, cinci masteranzi ai Academiei de Administrare Publică au susținut stagiul de practică în autoritățile administrației publice din România. După revenirea la Academie, le-am solicitat scurte interviuri, adresându-le câteva întrebări:

1. În ce instituție ați susținut stagiul de practică și care sunt impresiile de la stagiul efectuat în România?
2. Care sunt rezultatele stagiului de practică și cum veți aplica cunoștințele acumulate în timpul stagiului de practică în România?

Victor MACOVEI,
specializarea Drept
constituțional și drept
administrativ

administrativ electronic al tuturor funcționarilor publici în timp real. Am sesizat, la fel, puterea de absorbție considerabilă a fondurilor externe în implementarea proiectelor în domeniul administrației publice (în perioada 2007-2013 fondurile investiționale au constituit circa 27 milioane de euro), avizarea rezultatelor concursurilor de ocupare a funcției publice prin trimiterea a câte 2 reprezentanți ai Agenției în teritoriu, nivel zero de corupție.

Am vizitat toate direcțiile din subordinea A.N.F.P., am discutat despre activitatea zilnică a acestor funcționari care gestionează toate funcțiile publice din România.

Chiar la prima întâlnire cu Președintele Agenției, în urma unei discuții, am convenit ca relația dintre noi, stagiarilor, și corpul de funcționari ai Agenției să se bazeze pe poziții egale. Și relațiile au fost dintre cele mai amabile și respect reciproc.

2. În urma unei analize detaliate, mi-am format o părere foarte clară și vin cu următoarele propuneri:

- crearea unei entități publice în sistemul administrativ al Republicii Moldova cu atribuții în domeniul managementului funcției și funcționarilor publici;
- crearea bazelor de date electronice după modelul similar A.N.F.P. pentru gestionarea în timp real a sistemului administrației publice din Republica Moldova;
- crearea cazierului administrativ electronic pentru funcționarii publici din Republica Moldova;
- desfășurarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor publice conform rigorilor standardelor europene implementate de A.N.F.P.;
- atragerea finanțării externe pentru proiectele interne în vederea modernizării sistemului administrației publice din Moldova;

Sunt de părere că pentru a informa colegii din Academie despre cunoștințele pe care le-am acumulat, ar fi cazul de organizat lecții publice sau un seminar cu tematica respectivă.

Cât privește perspectivele colaborării dintre Academie și Agenția Națională a Funcționarilor Publici din România, în baza Acordului semnat dintre cele două instituții, sunt convins că acesta e doar începutul unei viitoare colaborări fructuoase și în urma căreia avem multe de câștigat, odată ce A.N.F.P. a evoluat semnificativ fiind un bun exemplu de dezvoltare strategică a sistemului administrației publice din Republica Moldova.

1. Stagiul de practică l-am realizat în cadrul instituției Prefecturii mun. București. Odată ce am pășit pragul instituției și văzând cum funcționarii publici alergau cu foi în mână dintr-un birou în altul, dintr-odată se face impresia că aici se muncește în regim deosebit de operativ. Pe măsură ce asimilam cât mai mult esența activității generale a Prefecturii și a ritmului de lucru de aici, pe atât de mult conștientizam că în Prefectură este dominant principiul operativității și serviciului de calitate.

Acest stagiul a fost cel mai eficient și mai productiv pe care l-am avut vreodată. Pe lângă bagajul de cunoștințe teoretice, pe care le-am acumulat, mi-am format un arsenal de cunoștințe practice și anume procedurile, formele și mecanismele de lucru din autoritățile publice centrale.

Am avut parte de o conlucrare colegială productivă, bazată pe înțelegere reciprocă și relații armonioase. Funcționarii publici din cadrul Prefecturii, din alte organe administrative ale statului român, profesorii din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative au avut o atitudine binevoitoare, respectuoasă și mereu au manifestat un interes vădit pentru preocupările noastre în scopul de a ne pune la dispoziție metodele și mijloacele de lucru posibile și a ne ajuta sub toate aspectele pentru ca stagiul de practică să fie cu o bogată încărcătură de cunoștințe teoretice și practice.

Alexandru ȘAVGA,
specializarea Teoria și
practica administrației
publice

2. Rezultatele stagiului de practică din cadrul Prefecturii au fost peste măsura așteptărilor și, din aceste considerente, le apreciez personal ca bogate. Consider că cunoștințele acumulate vor fi binevenite pentru aplicarea lor în sistemul administrației publice din Republica Moldova. Implementarea lor este posibilă prin armonizarea legislației țării noastre cu cea europeană, descentralizarea reală și desconcentrarea masivă, introducerea obligativității cursurilor de perfecționare a funcționarilor publici și evaluarea riguroasă și obiectivă a acestora.

Personal, voi depune eforturi, în măsură posibilităților, pentru ca volumul de cunoștințe, cu preponderență cele practice, să fie transpuse în viață, fiindcă prin acestea administrația publică din Republica Moldova are doar de câștigat, iar odată cu ea, au de câștigat și cetățenii care așteaptă servicii publice de calitate.

Diseminarea cunoștințelor este posibilă pe mai multe căi. Referindu-ne la relațiile specifice dintre Academie și unele instituții din România, formatul ideal pentru răspândirea acestora ar fi întrunirile instituționale și culturale.

Conferințele științifico-practice ar fi formatul respectiv în această direcție. Pe lângă conferințe, sunt alte căi, precum vizitele de studiu, organizarea porților deschise ale instituției și invitarea reciprocă de participare la evenimente, crearea unor grupuri de lucru privind desfășurarea activităților de interes comun ale colegilor din Republica Moldova și România.

(Continuare în pag. 7)

Masteranzi ai Academiei la stagiul în România

(Sfârșit. Înc. în pag. 6)

1. Am făcut stagiul de practică în cadrul instituției Prefecturii mun. București. Impresiile sunt dintre cele pozitive, colectivul prefecturii a fost unul foarte deschis, comunicabil și ne-a ajutat foarte mult în toată această perioadă. Pot menționa că și orașul București este unul dintre cele mai minunate orașe din Europa de Est.

Vlad LUCA,
specializarea Teoria și
practica administrației
publice

Ne-a lăsat o impresie foarte plăcută atitudinea, corectitudinea și responsabilitatea grăjilor față de serviciul pe care îl îndeplinesc privind prestarea serviciilor de calitate cetățenilor. Conducerea Prefecturii a fost foarte receptivă și ne-a ajutat foarte mult, oferindu-ne sprijin și acces în toate subdiviziunile instituției pentru a lua cunoștință îndeaproape de activitatea lor și a prelua practicile bune de administrare a serviciilor publice.

2. În primul rând, aș dori să menționez, ceea ce este principal, că accentul se pune pe calitate și nu pe cantitate. Managementul timpului este foarte important și resursele umane calificate contează mult pe serviciile de calitate prestate cetățenilor. De asemenea, trebuie evidențiat sistemul de servicii bazat pe necesități, care poate fi aplicat creativ și în Moldova.

Experiența acumulată, desigur, o voi împărtăși colegilor în cadrul orelor ulterioare, precum și cu conducerea Academiei prin prezentarea Raportului de practică.

Țin să menționez că schimbul de experiență este foarte important pentru funcționarii publici la început de cale și pentru o reformă veritabilă în sistemul administrației publice.

Olga POPOVICI,
specializarea Relații
internationale

1. Am avut onoarea să fac stagiul de practică la Ministerul Fondurilor Europene din București. A fost o experiență pe cât de constructivă, pe atât de interesantă. Acest stagiul mi-a deschis orizonturi, la care nu m-aș fi gândit și mi-a alimentat dorința de a realiza mai multe pentru viitorul meu.

Stagiul de practică l-am făcut în cadrul Direcției Coordinare și Gestionare Sistem pentru Programul Operațional Infrastructură Mare. Am studiat Regulamentul POIM, Acordul de Parteneriat 2014-2020, acord prin

care sunt accesate Fondurile Europene Structurale de Investiții. M-am axat, în activitățile mele practice, pe Programul POIM, unul dintre cele 7 Programe Operaționale, pentru care Ministerul Fondurilor Europene îndeplinește atribuții împreună cu instituțiile de resort. Sprijinul și suportul primit din partea coordonatorilor stagiului și al colegilor din cadrul instituției au fost de mare ajutor, deoarece au fost receptivi și dornici să-mi explice, să mă învețe și să mă ajute în momentele în care am avut nevoie. Buna colaborare și comunicare cu tutorele de practică mi-a oferit șansa să

obțin informații directe, să mă familiarizez cu mediul de muncă, să mă integrez rapid, iar activitățile pe care le-am desfășurat, mi-au demonstrat că studiile de master la Academia de Administrare Publică reflectă buna mea pregătire profesională.

2. Stagiul de practică, desfășurat la Ministerul Fondurilor Europene, a contribuit la dezvoltarea și aprofundarea aptitudinilor și cunoștințelor atât la nivel teoretic, cât și practic, necesare în sprijinirea și participarea la îndeplinirea activităților la nivel de Program Operațional.

Bagajul de cunoștințe acumulat a schimbat radical planurile și perspectivele mele pentru viitor, astfel încât, conform rezultatelor obținute în urma desfășurării stagiului de practică, voi putea sprijini orice instituție publică sau privată atât la nivelul administrației Republicii Moldova, cât și din România la implementarea oricăror contracte de lucrări aferente dezvoltării sau reabilitării infrastructurii finanțate din fonduri europene.

Îmi pare bine că am fost selectată să susțin acest stagiul de practică la o instituție prestigioasă, precum este Ministerul Fondurilor Europene și aș repeta această experiență de fiecare dată, când aș avea ocazia. Sunt sigură că acest stagiul este doar un început, un început frumos, care va duce la colaborarea ulterioară între Academia de Administrare Publică și Ministerul Fondurilor Europene. Sper, pe viitor, că și alți masteranzi vor avea fericita ocazie să beneficieze de experiența unui astfel de stagiul. Pentru această șansă, mulțumesc, în mod deosebit, conducerii Academiei de Administrare Publică care a transformat acest vis în realitate.

1. Stagiul de practică realizat în România în cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici a fost pentru mine o experiență de unicat. Prin intermediul Academiei de Administrare Publică am reușit să cunosc modul de organizare și funcționare a instituțiilor publice din alte state.

Funcționarii Publici din Agenție au ghidat activitățile noastre și au fost acei care ne-au ajutat să observăm modul de realizare a atribuțiilor, desigur încadrarea noastră în diverse activități.

Aceștia dispun de profesionalism, competențe deosebite, am observat aceasta prin activitățile realizate și proiectele implementate.

2. În urma efectuării stagiului la Agenția Națională a Funcționarilor Publici am dobândit bune rezultate și o bogată experiență privind îmbinarea armonioasă a teoriei și practicii în domeniul managementului, ceea ce mă va călăuzi pe tot parcursul studiilor de master de la Academie, dar și în activitatea practică ulterioară.

Agenția Națională a Funcționarilor Publici dispune de un sistem performant de circulație electronică a documentelor și de standarde de calitate integrată. Aceste două elemente aș dori să fie implementate și în instituțiile publice de la noi.

Acest Acord dintre Academia de Administrare Publică și Agenția Națională a Funcționarilor Publici este unul binevenit și care aduce rezultate calitative în performanțele masteranzilor.

Livia GONȚA,
specializarea
Management

Recent, sub egida Academiei de Științe a Moldovei, Institutului de Cercetări Juridice și Politice și Bibliotecii Științifice Centrale „Andrei Lupan” (Institut) a fost elaborat și editat studiul enciclopedic *„Republica Moldova pe calea modernizării”*.

De aici și necesitatea identificării unor repere pentru interpretarea realității recente a condus la ideea elaborării volumului *„Republica Moldova pe calea modernizării”*. Cercetările incluse în carte, în ansamblul lor, sunt concepute

19 studii tematice, sunt supuse cercetării științifice procesele complexe și, deseori, contradictorii de constituire, devenire și afirmare a tânărului stat, Republica Moldova, fiind elucidat spectrul activităților de formare, reformare și funcționalitate a

administrației publice locale din Republica Moldova.

Pentru o mai bună percepție, studiul este structurat pe subcapitole, în care sunt elucidate premisele constituirii și evoluția sistemului actual de administrație publică locală, componentele structurale ale acestui sistem, organizarea și funcționarea administrației publice în sate (comune), orașe (municipii), raioane.

Analiza sistemului administrativ al municipiului Chișinău, descrierea particularităților de organizare și funcționare a administrației publice în UTA Găgăuzia și în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, cărora li se pot atribui forme și condiții speciale de autonomie, se face din perspectiva abordării contingente, reieșind din specificul unităților administrativ-teritoriale respective. Studiul mai conține și o succintă relatare privind locul și rolul Asociației Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) în amplificarea proceselor reformatoare din administrația publică locală.

În acest context, este de remarcat faptul că administrației publice locale îi revine un rol important în promovarea și realizarea politicilor statului pe calea modernizării Republicii Moldova.

Studiul enciclopedic *„Republica Moldova pe calea modernizării”* este adresat mediului academic, specialiștilor în domeniu, persoanelor care dețin funcții de demnitate publică, funcționarilor publici, reprezentanților societății civile, tineretului studios, tuturor celor care manifestă interes față de problemele ce țin de modernizarea Republicii Moldova.

Vlad IONAȘCU

Republica Moldova pe calea modernizării

Studiu enciclopedic

După cum menționează în „Cuvântul înainte” al studiului academicianul Gheorghe DUCA, președintele Academiei de Științe a Moldovei, „procesul de devenire a unui stat poartă întotdeauna amprenta evenimentelor cruciale care-i marchează itinerarul. Destinul complex al Republicii Moldova, așa cum s-a conturat el spre sfârșitul sec. XX - începutul sec. XXI, s-a remarcat tocmai prin astfel de situații de-a dreptul dramatice, dar, totodată, generatoare de energie revigoratoare”.

Pornind pe calea transformărilor epocale, a tranziției și modernizării de la declararea independenței sale statale, în 1991, Republica Moldova avea de parcurs un drum anevoios, cu multe necunoscute, cu interpretări controversate sau contradictorii.

După cum se menționează în prefața studiului, „transformările profunde și radicale, lansate sub semnul modernizării, dinamismul proceselor, desfășurate într-un context tot mai complex al interacțiunii unui întreg conglomerat de factori, au determinat necesitatea plasării în vizorul investigativ al științelor sociale a întregului cerc de probleme emergente caracteristice acestei realități social-politice noi”.

drept componente ale unui studiu de tip enciclopedic, axat pe abordarea unor elemente constitutive care, în totalitatea lor, ar permite conturarea unui tablou integral veridic al fenomenului prezentat și ar dezvălui caracteristicile esențiale ale acestuia.

Astfel, s-a procedat la abordarea unei problematice largi privind statul și dreptul, tranziția de la totalitarism la democrație, sistemul politic contemporan al Republicii Moldova, dezvoltarea pluralismului politic și a societății civile, abordate din perspectiva principalelor teorii politice contemporane, procesele de integrare europeană și relațiile internaționale, dezvoltarea socială și demografică a societății”.

În lucrarea, care include

instituțiilor, de elaborare și implementare a legislației naționale și politicilor, internă și externă, precum și de constituire a societății deschise. Tematica complexă a studiilor, avându-i ca autori pe cercetători notorii din cadrul Academiei de Științe a Moldovei și instituțiilor de învățământ superior, include întreaga gamă a constituirii și devenirii statului Republica Moldova: constituționalismul, construcția de stat, tranziția, sistemul electoral și partidist, politica internă și externă, integrarea europeană, ordinea de drept, relațiile interetnice, cultura politică, politica în domeniul științei etc.

Printre ele se înscrie și studiul privind administrația publică locală, care se manifestă activ în procesul de democratizare a societății, în contextul transformărilor politice, economice și sociale.

Autorul studiului *„Administrația publică locală”*, dl Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, prorector al Academiei de Administrare Publică face o descriere amplă a procesului de instituire, tranziție și reformare a sistemului

Garanțiile sociale ale aleșilor locali

ÎNTREBARE. Care sunt garanțiile sociale ale aleșilor locali?

RĂSPUNS. Alesul local se bucură și de unele garanții sociale pe durata exercitării mandatului.

Conform art. 23 al Legii nr. 768/2000, în exercitarea mandatului, alesul local are dreptul, în raza unității administrativ-teritoriale respective, la călătorie gratuită în transportul public terestru, cu excepția taximetrelor și a transportului privat.

Pentru participare la ședința consiliului, alesului local i se restituie cheltuielile aferente (drum, cazare etc.) și i se acordă o indemnizație pentru fiecare zi de participare la ședința consiliului în mărime de, cel puțin, 2 salarii minime (art. 24).

După expirarea mandatului (mandatul consilierului este de 4 ani), alesul local care a activat, cel puțin, doi ani în această calitate beneficiază de o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent.

În caz de deces al alesului local, această indemnizație se acordă familiei acestuia, indiferent de durata exercitării mandatului (art. 25).

ÎNTREBARE. În Republica Moldova sunt instituite mai multe tipuri de salarii minime. Care dintre acestea se ia ca bază atunci când se calculează această indemnizație?

RĂSPUNS. Conform art. 4, alin. (2) al Legii privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim, nr. 1432-XIV din 28.12.2000, plățile sociale de stat (bursele, compensațiile, indemnizațiile, majorările la pensii pentru merite deosebite față de stat etc.), precum și taxele de stat, impozitele, tarifele, amenzile și alte plăți neprovenite din muncă, a căror mărime, conform legislației în vigoare, se calcula din salariul minim în sumă de 18 lei, stabilit cu începere de la 1 iunie 1994, se vor calcula și în continuare pornind de la aceeași sumă până la modificarea acestor plăți.

Deocamdată nu există un act legislativ sau normativ care ar fi modificat acest cuantum și deci indemnizația pentru fiecare zi de participare la ședința consiliului nu poate fi mai mică de 36 lei.

ÎNTREBARE. În legea nominalizată nu-i prevăzut că administrația întreprinderilor, organizațiilor în care activează consilierul e obligată să-i păstreze și salariul de funcție pe această perioadă. Cum se procedează în această situație?

RĂSPUNS. Prevederea dată se conține în legislația muncii și angajatorii, de regulă, cunosc aceasta. Astfel, Codul muncii, la art. 188 „Garanții pentru perioada îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești” stipulează că în timpul îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești, dacă, potrivit legislației în vigoare, acestea se îndeplinesc în orele de program, salariaților li se garantează menținerea locului de muncă (a funcției) și a salariului mediu.

ÎNTREBARE. Pentru a-și exercita pe deplin atribuțiile, consilierul va fi nevoit să lipsească de la serviciu.

Cine și în ce bază poate să-l elibereze de obligațiunile de serviciu pe această perioadă?

RĂSPUNS. Administrația întreprinderilor, organizațiilor, în care activează consilierul, e obligată să-l degreze de obligațiile de serviciu pentru a participa la ședința consiliului și a exercita însărcinările consiliului sau ale comisiei de specialitate.

Degrevarea de obligațiile de serviciu se face în baza înștiințării în scris privind ședința în cauză sau în baza altui document eliberat de consiliu (decizie) sau de comisia respectivă.

ÎNTREBARE. Noțiunea de ales local vizează și primarii, viceprimarii, președinții și vicepreședinții de raion care, conform Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, la expirarea mandatului beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii ale funcției și nu de un salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent, așa cum prevede Legea nr. 768/2000. Prevederile cărei legi se aplică în acest caz?

RĂSPUNS. Într-adevăr, funcția de primar, viceprimar, președinte și vicepreședinte de raion cade și sub incidența Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2009, care la art. 17 „Garanții sociale în legătură cu încetarea mandatului” prevede că la expirarea mandatului, în caz de demisie, revocare sau eliberare din funcție, persoana cu funcție de demnitate publică beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii ale funcției, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestei persoane nu prevede un alt cuantum al indemnizației.

Deci este important să nu trecem cu vederea ultima sintagmă, care face referire la o lege specială.

În cazul nostru, este vorba despre Legea nr. 768/2000 care este o lege specială și care pentru această categorie de aleși locali prevede un salariu mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent și nu 2 salarii ale funcției.

Invenția unui savant moldovean în *Top-10* cele mai impresionante nanotehnologii din februarie 2016

Portalul londonez Nanotechweb.org a selectat 10 invenții nanotehnologice la nivel global, din luna februarie 2016, care reprezintă cele mai dinamice state ale lumii: SUA, Japonia, Germania, Marea Britanie, Franța, Canada, China, Belgia, Olanda, Elveția.

Invenția realizată de echipa academicianului Ion Tighineanu, prim-vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, în colaborare cu parteneri din Germania, Marea Britanie și Australia, a fost selectată ca fiind, la scară globală, una dintre cele mai impresionante nanotehnologii ale lunii februarie curent.

Savantul moldovean și colegii săi au demonstrat o nouă modalitate de dirijare a proprietăților nitrurii de galiu prin variația direcției de creștere. Nanotehnologia propusă permite crearea de

Ion TIGHINEANU,
prim-vicepreședinte al
Academiei de Științe a
Moldovei

nanoarhitecturi semiconductoare tridimensionale ce emit lumină în diverse culori ale spectrului.

Portalul londonez aduce exemple de arhitecturi nanostructurate hexagonale cu o suprafață specifică extrem de mare, precum și de nanocreioane, ale căror ascuțiș, la excitarea cu electroni, emite

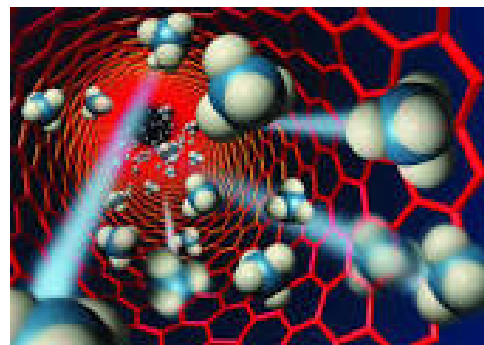
lumină în toate culorile curcubeului.

În toamna anului trecut, în cadrul Conferinței Internaționale în domeniul Nanotehnologiilor și Ingineriei Biomedicale, academicianul Ion Tighineanu a prezentat referatul „O nouă decolare a nitrurii de galiu”.

Savantul a menționat în prezentare ascensiunea spectaculoasă în decursul ultimilor două decenii a acestui compus chimic, care a stat la baza elaborării surselor de lumină albastră și ultravioletă, iar actualmente „se avântă” să cucerească domeniul dispozitivelor electronice la frecvențe foarte înalte. Nitrura de galiu este un compus chimic inert,

piezoelectric, biocompatibil, rezistent la radiații și temperaturi înalte, proprietăți ce i-au permis să ocupe a doua poziție în ierarhia materialelor semiconductoare, după siliciu.

Elaborarea echipei de savanți internaționali, în frunte cu academicianul moldovean, Ion Tighineanu, deschide noi orizonturi pentru implementări practice ale nitrurii de galiu, domenii precum optoelectronica, fotonica, biomedicina etc.

Reacția Vlad – o descoperire în chimia compușilor naturali

Reacția Wurtz, reacția Wittig, reacția Bayer-Williger... Această listă a descoperirilor științifice, care înveșnesc numele autorilor, poate fi continuată. Cert este faptul că din ea nu va lipsi numele academicianului moldovean, Pavel Vlad.

Reacția Vlad este un termen intrat deja în circuitul științific internațional din domeniul chimiei compușilor naturali.

Cercetările academicianului Pavel Vlad s-au soldat cu descoperirea unei noi căi de transformare a diterpenoidelor labdanice biciclice în compuși tetraciclici, care se realizează in vitro la interacțiunea unei serii întregi de labdanoide cu superacizi.

Prin stabilirea legităților parcurgerii acestei reacții la diferite clase de compuși terpenici (alcooli, acetații lor, acizi, esteri ș. a.) a fost relevat caracterul fundamental al reacției Vlad.

Rezultatele obținute aduc o contribuție considerabilă la dezvoltarea regulii biogenetice a izoprenului în seria terpenoidelor, deschid perspective în căutarea noilor compuși cu proprietăți specifice, valoroase pentru știință și practică.

Această descoperire se plasează astăzi în topul mondial al studiului proceselor de ciclizare superacidă a terpenoidelor, fiind citată de savanți străini notorii, precum laureații Premiului Nobel pentru chimie Derek Harold Rich-

Pavel VLAD
academician, Academia
de Științe a Moldovei

ard Barton (Marea Britanie), George Andrew Olah (SUA) și de renumiți savanți Jean-Claude Jacquesy (Franța), Peter Welzel (Germania). Ultimul savant a și intitulat reacția de ciclizare superacidă – reacția Vlad.

Aplicațiile practice ale reacției Vlad se regăsesc:

- în elaborarea metodelor noi de obținere a ambroxidului și a homofixatorului – compuși extrem de valoroși pentru industria parfumerică;
- în realizarea inedită a sintezei unei serii de compuși naturali și a analogilor lor care posedă activitate biologică sporită (anticancer, antiHIV-1, antifungică, antibacteriană, antiinflamatorie), care prezintă interes pentru industria farmaceutică și protecția mediului.

Rezultatele științifice remarcabile, obținute de Vlad în domeniul studiului ciclizării superacide a terpenoidelor, au fost expuse în peste 300 de publicații originale în reviste periodice prestigioase din țară și străinătate.

Sursă. Serviciul de presă al Academiei de Științe a Moldovei

Mită contra licitației

Un director de întreprindere și un inginer au fost reținuți de ofițerii DGT „Nord” a Centrului Național Anticorupție și procurori, fiind bănuți de corupere pasivă.

Potrivit denunțatorului, în perioada iulie – noiembrie 2015, inginerul de sector, împreună cu directorul Î.S. „Stațiunea tehnologică pentru irigare Ungheni” din cadrul Agenției „Apele Moldovei”, ar fi extorcat bani în sumă totală de 200.000 de lei pentru vânzarea la un preț avantajos a bunurilor aflate la balanța întreprinderii, în lipsa organizării unei licitații.

Este vorba despre plăci și

tevi de metal și beton armat.

Astfel, urmare a măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală, 30.000 de lei au fost transmise sub controlul CNA. Agentul economic datora întreprinderii această sumă pentru bunurile mobile achiziționate anterior. Reținerea în flagrant

delict a inginerului și directorului a avut loc după primirea banilor extorcați. De menționat, că aceste mijloace bănești nu s-au găsit

în evidența contabilă a întreprinderii. Suspecții a fost recunoscuți în calitate de bănuți și reținuți.

Totodată, DGT „Nord” a CNA a efectuat opt percheziții autorizate într-o altă întreprindere de stat, „Direcția Nodului Hidrotehnic Costești-Stânca”,

unde, conform aceleiași scheme, în perioada 2011-2014, s-ar fi pretins și primit 200.000 de lei pentru comercializarea stațiilor de pompare a apei și a țevelor subterane, în lipsa unei licitații.

Pe ambele cazuri au fost pornite cauze penale în temeiul art. 324 alin. (3), lit. b) Cod Penal.

Dacă vor fi găsiți vinovați, cei doi bănuți riscă o pedeapsă cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Fost polițist din Comrat, cercetat penal

Un fost angajat al Inspectoratului de Poliție din Comrat a fost reținut de ofițerii DGT „Sud” a Centrului Național Anticorupție și procurori, fiind cercetat penal pentru trafic de influență.

care a Conducătorilor Auto din or. Comrat, în vederea promovării examenului auto pentru categoria „B” și „C1” și facilitării obținerii permisului de conducere. Fostul om al legii ar fi primit 50 de euro, iar restul sumei de 200 de euro urma să-i fie transmisă în ziua susținerii examenului auto.

Urmare a măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală, bănuitul a fost reținut, fiind pornită pe acest caz o cauză penală în temeiul art. 326, alin. (1) al Codului Penal al Republicii Moldova.

investigație și a acțiunilor de urmărire penală, bărbatul a fost prins în flagrant delict în biroul de serviciu, unde au și fost găsiți banii transmiși sub controlul CNA.

Suspectul a fost recunoscut în calitate de bănuț și reținut, pe acest caz fiind pornită o cauză penală în te-

meiul art. 324, alin. (2), lit. c), Cod Penal.

Dacă va fi găsit vinovat, inculpatul riscă o pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 12 la 16 mii de lei și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de la 7 la 10 ani.

Recompensă ilicită

Doi medici din cadrul Spitalului Raional Edineț sunt cercetați penal de către ofițerii DGT „Nord” a CNA și procurori, fiind bănuți de primirea de remunerații ilicite.

Potrivit denunțatorului, obstetricienii ar fi pretins prin extorcare o recompensă de 6 000 de lei pentru că au efectuat cu succes o cezariană, precum și pentru acordarea unei îngrijiri medicale calificate femeii și copilului nou-născut.

Urmare a măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală, cei doi suspecți au fost documentați

la primirea banilor extorcați în sumă de 4 000 de lei și, respectiv, 2 000 de lei. Doctorii au fost recunoscuți în calitate de bănuți.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în temeiul art. 256, alin. (1) Cod Penal, bănuții riscând o pedeapsă cu amendă în mărime de la 200 la 400 u.c. sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore.

Eliberare condiționată prin mită

Un polițist din cadrul Inspectoratului de Patrulare Dondușeni a fost reținut de ofițerii DGT „Nord” a CNA și procurori, fiind bănuț de corupere pasivă. În fapt, omul legii, care activa în Serviciul Supraveghere Transport și

Accidente Rutiere, ar fi pretins de la denunțator 13.000 de lei prin extorcare pentru ne atragerea la răspundere contravențională pentru faptul conducerii automobilului în stare de ebrietate. Urmare a măsurilor speciale de

Siturile arheologice – relicve ale istoriei noastre milenare

Republica Moldova are peste 8.000 de situri arheologice recunoscute oficial, însă numărul lor este mult mai mare, cel puțin dublu, afirmă directorul Rezervației istorice de la Orheiul Vechi, istoricul Valeriu Pașa, el însuși un pasionat de arheologie. Cel mai bine reprezentate sunt perioadele din preistorie, începând cu paleoliticul superior, eneolitic și ajungând până la antichitate.

Teritoriul Republicii Moldova a fost populat din cele mai vechi timpuri, primele habitaturi și primele atestări ale prezenței oamenilor pe aceste meleaguri datând din epoca veche a pietrei (paleolitic): cca 500 mii – 10 mii de ani până la Hristos. În grotle și stațiunile paleoliticului inferior (cca 250 mii – 70 mii de ani î. de Hr.), printre care merită să fie menționate cele de la Duruitoarea Veche, Ofatinți, Bobulești, stațiunea Cosăuți, au fost descoperite unelte, arme de piatră și os, silexuri prelucrate etc.

Culturi musteriene din paleoliticul mijlociu (cca 70.000 – 40.000 ani î. d. Hr.) au fost identificate în vecinătatea satelor Butești, Buzdujeni și Trinca. Paleoliticul târziu (superior) (cca 40.000 ani î.Hr. – 10.000 ani î.Hr.) este reprezentat de culturile arheologice Molodova și Brânzeni. Unul dintre primele obiecte, care atestă apariția artei și a practicilor religioase pe teritoriul Republicii Moldova, este celebra amuletă depistată în grotă de

la Brânzeni și datată cu cca 35 de mii de ani î. de Hr. Această amuletă este lucrată în fildeș de mamut și prezintă un corp „triunghiular” cu gât alungit, care ar putea fi o stilizare a unei forme ihtiomorfe.

Toate acestea ne demonstrează că teritoriul actual al Republicii Moldova, alături de toată zona din afara arcului extracarpatic, până mult dincolo de Nistru, a fost unul dintre cele mai vii în acest interval de câteva mii de ani, oferind relicve de excepție despre începuturile civilizației umane. „Numai la Orheiul Vechi avem șapte situri istorice, multe dintre acestea fiind suprapuse în straturi, reprezentând perioade din preistorie și până în Evul Mediu. Practic, nu există sat în R. Moldova care să nu aibă un sit istoric, marea majoritate însă fiind nivelate pe parcursul secolelor de lucrările agricole efectuate de oameni”, afirmă istoricul V. Pașa.

Potrivit specialiștilor în domeniu, bucata aceasta de pământ dintre Prut și Nistru este un adevărat El Dorado în materie de arheologie, fiind una dintre cele mai bogate zone în așezări preistorice și antice din lume. Descoperiri senzaționale (podoabe din aur vechi de circa 6400 de ani, așezări preistorice uriașe, de peste 100 de hectare, artefacte mai vechi decât piramidele) demonstrează că pe aceste plaiuri civilizația umană a fost una extrem de înfloritoare, ceea ce susține teza, potrivit căreia, leagănul civilizației

europene se găsește în arealul geografic din care face parte și Republica Moldova, alături de România și o parte din actualul teritoriu al Ucrainei. „Doar pentru comparație, vom spune, că arheologia germană și cea franceză proslăvesc civilizația celtică, ale cărei rămășițe sunt descoperite în Europa Occidentală. Însă celtii, față de civilizațiile, care s-au succedat pe aceste pământuri, nu au fost decât niște primitivi”, declară istoricul. Faptul că dovezi ale tehnologiilor avansate pentru zorii civilizației umane apar permanent din măruntaiele pământurilor basarabene ilustrează acest lucru.

De remarcat faptul, că mai multe autorități publice locale includ în strategiile de dezvoltare a localităților identificarea și restaurarea siturilor arheologice locale pentru completarea istoriei bogate milenare locale și naționale, dar și includerea localităților în viitoare trasee turistice naționale și internaționale.

Vitalie NICA

Rectoratul, comitetul sindical, corpul profesoral-didactic și angajații Academiei de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dnei Ana GOREA, doctor, conferențiar universitar la Catedra științe politice și relații internaționale, în legătură cu decesul surorii sale,
Ecaterina BULMAGA.
Dumnezeu s-o odihnească în pace cu dreptii.

Abonarea 2016

Continuă abonarea pentru anul 2016 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Vitalie NICA - redactor, designer

Luminița BOICIUC - redactor

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 15.03.2016

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” - publicația a Academiei de Administrare Publică.